

# עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה  
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א



גליון מיוחד  
למחרת ל"ג  
בעומר  
◆◆◆  
שנת  
תשפ"א  
◆◆◆  
גליון 101

## צרת הכלל

ומי יכול לדעת על מה אף הקב"ה, בכל זאת עלינו מוטל לפשפש במעשינו, אולי ירחם וישוב ולא יעיר חמתו. קודם כל ידוע בספרים שחטא של בין אדם לחבירו הרבה יותר חמור מחטא של בין אדם לקונו, וכן מצוה שיש בה בין אדם לחבירו הוא אשר יותר דרוש מאתנו. והעיד עלינו הרא"ש בריש מס' פאה וז"ל כי הקב"ה חפץ יותר במצות שיעשה בהם גם רצון הבריות מבמצות שבין אדם לקונו עכ"ל. ומכאן נבין שקודם עלינו לתקן מצות אלו ולפשפש בהם, כי מצות שבין אדם לבריות הוא חמור ביותר.

וכמובן שצריך גם להתחזק במצות שבין אדם לקונו, וכתוב והי' מחניך קדוש כי יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, וצריך מאד להתחזק בצניעות גם במלבושים,

ובכלל לחיות חיי צניעות. גם להתחזק בתורה וחסד מאד, הם המגינים הכי גדולים. ובזכות כל הנ"ל הקב"ה ירחם עלינו ויאמר למשחית הרף.

### כמה דברים להתבונן

ואנו באים רק לראות לעצמנו כמה נקודות בעז"ה, ומודיע אני מתחילה שאינני בא ח"ו לומר לאחרים, רק הגיגי לבי אשיחה.

### נושא בעול

ראשית, עלינו להיות "נושא בעול" ולהרגיש בצער הנורא של מאות רבות ואלפים, מקרוביהם וידידיהם של כל הנספים במפולת האיומה, איזה צער, איזה צער, הרי אי אפשר להעלות על הדעת, יוצא אברך, בחור, ילד, מהבית, להתפלל במירון... ולפתע... שוד ושבר, צער ויגון... מי יכול להכיל את הצער והכאב הנורא ואיום, הורים שכולים, אלמנות צעירות, יתומים רכים, אוי מה היה לנו.

ואמר לי הרב משה ארי' במברגר שליט"א שישב ל"ע שבעה בשבוע האחרון על בנו היקר הבה"ח יצחק דוב ז"ל, שחושב בלבו, הרי בפטירת בנו לבד, יש כ"כ הרבה אנשים מסביב שמצטערים, אם זה המשפחה הקרובה, ואם זה הסבים והסבתות, והמשפחה הרחבה יותר, והידידים הקרובים, הרי זה לבד כמות של אנשים.

וכעת באסון הנורא במירון, הרי כל אחד ואחד, יש סביבו כ"כ הרבה אנשים שבצער ויגון, וביחד הרי זה מגיע לכמות עצומה, נמצא ש"כלל ישראל" בצער, ע"כ דבריו הנכוחים, הנאמרים מתוך מי שחי בצער הזה.

ינחמהו השי"ת עם כל משפחתו היקרה, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולם.

### "אחדות" כללית

ובעצם זה שמשתתפים כולם בצער המשפחות, יש בזה כבר נחת רוח גדולה לבורא ית"ש, שרואה את "האחדות" והקשר שיש לכולם ביחד, והלואי ויסיר חרון אף מעמנו.

### עת צרה...

אוי, אוי, אוי, כמה צער, כמה כאב, עת צרה היא ליעקב. אסון נורא כזה, שאירע בליל ל"ג בעומר, באתרא קדישא מירון, שנספו כמעט בכהרף עין... ארבעים וחמש נשמות מישראל, באופן מחריד ומזעזע, אוי מה היה לנו. ולא אוכל לשכוח האיש שהי' רבינו מרן רה"י זצוק"ל יושב ובוכה בצער נורא, כששמע על טרגדיות קשות, אף שהיו בממדים יותר קטנים. והי' חוזר ומזכיר בצער ובדמעות מפעם לפעם.

### אבינו אב הרחמן

והאמת שאין מחשבה מסודרת, באשר יבהלנו רעיוני, ואין מנוח בהעלות על הלב את המכה הנוראה שהכה אותנו אבינו שבשמים, ורק לשמוע כמה הלוויות היו ביום שיש עש"ק, ובמוצש"ק, וביום ראשון, ממש פחדו!!

והרי אבינו שבשמים הוא "אב הרחמים", ואין מציאות בעולם של רחמים גדולים יותר מרחמי האב - אבינו שבשמים, ואם בכל זאת הוא מכה, הלא דבר הוא.

### אין יודעים חשבונות שמים

אך הכלל הוא כפי שאמר רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א כשסיפרו לו על האסון הנורא, "שאין אנו יודעים חשבונות שמים". ממילא אין לנו להתעסק כלל בשאלה "למה זה קרה", אלא רק לראות להבין "מה קרה".

ולחשוב בנפשנו מה אנחנו יכולים לעשות דברים שיהיו בהם ריצוי למדת הדין, וכפי שאמר רבינו מרן ראש הישיבה שליט"א "שכל אחד יודע מרת נפשו", ובזה יתגברו רחמי יתברך להרבות ולהיטיב עם כלל ישראל.

### לא נביא אנכי...

וכן ראינו אצל רבינו מרן רה"י זצוק"ל, כמה פעמים שהיו מקרים קשים רח"ל, אם היו שואלים למה זה קרה, הי' אומר "לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי", רק צריך להתחזק, ובמה להתחזק, פעמים הי' אומר ככלל - יש תרי"ג מצות להתחזק בהם, ופעמים הי' נוקט דברים מסוימים, כמו בין אדם לחבירו, צניעות, שמירת שבת ועוד, כאשר נראה במכתביו הרבים, [א"ה הנסתרות לה' אלוקינו, למה בחר רבינו פעם נושא זה ופעם נושא אחר], ונביא כאן א' מהם.

### מכתב חיזוק

אור לכ"ב שבט תשס"ב לפ"ק

על דבר שלדאבונינו רואים שהצרות נתרבו מאד ורבים חולים במחלות מסוכנות מאד ורוצים להתחזק ביראת ה', הנה אותותינו לא ראינו ואנחנו בדור של הסתר פנים



במה יהי יותר כבוד שמים, במדת הרחמים או במדת הדין. ומשיבים להם, ברוך ה' ממקומו, ששניהם שוין. א"כ אנו מתפללים ממקומו הוא יפן "ברחמים", ויחון עם וכו'.

### כוחות עצומים טמונים באדם

עוד יש ללמוד האריך שהתגלו כוחות אדירים שיש לכל אחד ואחד, שכשהגיעו למצב שהרגישו שח"ו עוד רגע... הפעילו כוחות אדירים, כל אחד כפי סיפורו, והצילו את עצמם. וכן הרבה מאחינו בני ישראל היקרים שנחלצו לסייע, ולהציל כמה שהיה בידם, בכוחות עצומים שנראה למעלה מכח אנוש, ובחירוף נפש, המקום ישלם להם שכרם משלם, הכל הם כוחות נסתרים שאינם מוכרים לאדם עצמו, במצבים רגילים.

### כבר נתפייסה מדת הדין

ונסיים במה ששמענו מרביו כמה פעמים, שהי' אומר לאחר שמידת הדין תבעה את שלה, וקרה מה שקרה, כבר נתפייסה מדת הדין, ומעכשיו יתגוללו רחמין על מדותיך, ותיכנס אתנו לפניך משורת דיןך, אמן.

### הבה נתחזק

הבה נתפוס את עצמנו בידים, להתחזק מאד בתורה ובתפילה, כפי שאומרים לנו רבותינו גדולי הדור שליט"א, ובהו בודאי תבוא שמחה לאבינו שבשמים, וישפיע ים של רחמים על כלל ישראל, וזוכה לגאולה האמיתית במהרה בימינו אמן.

### שמירה בדרכים

ולתועלת הרבים אביא כמה דברים המועילים לשמירה בדרכים, ומסתמא גם אסון זה נכלל במושג דרך. ראשית, כתוב ברמ"א ריש הל' מזוזה (יו"ד סי' רפ"ה) כשיוצא מביתו יניח ידו על המזוזה, ויאמר ה' ישמר צאתי ובואי וגו'.

ובש"ך הביא שיאמר בשמך ט"ל אטל"ה, [א"ה הוא שם המסוגל לשמירה].

ואצל רבנו ראינו שהי' מקפיד לשים ידו על המזוזה בצאתו לדרך, אך אינו יודע אם אמר את זה בלחש.

כמו כן הביא המ"ב שטוב ליתן צדקה קודם צאתו לדרך. ואמר לי האדם היקר הר"ר חיים אשר ז"ל שהיא סגולה בדוקה להינצל בדרכים.

ולפני כמה שנים כתב מרן רשכבה"ג שר התורה שליט"א מכתב שע"י תרומה לעזר מציון זוכה להינצל "מכל מקרים ר"ל", א"כ גם זה בכלל.

כמו כן יש להקפיד להתפלל תפילת הדרך, וכפי שרואים שתקנו חז"ל תפילה מיוחדת לכך.

ורבינו היה מקפיד לעצור בדרך, ולצאת לאומרה בעמידה. וכן רשם לעצמו על כריכה של חוברת שלקח כדי ללמוד בדרך, נוסח התפילה.

ובמ"ב כתב להשתדל להסמיכה לברכה, כגון שיאכל איזה דבר, ויסמיכה לברכה אחרונה, אך רבינו שלא הי' אוכל ושותה בדרכים, לא הקפיד על זה.

דבר נוסף, שאירע כמה פעמים שלא איסתייע מילתא לאומרה בדרך הלון, [כמו אם נמנם ולא העירוהו], הי' משלים ואומרה בדרך חזרה.

### אין שמירה "כתורה"

ועל כולם לימוד התורה בדרך, היא השמירה המעולה, כמבואר בחז"ל הק'. ורבינו הי' אומר בדרך כלל תהלים. ויהי רצון שהקב"ה ישמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם.

המקום ירפא וינחם את כל המשפחות הכואבות והשבורות והרצוצות, ויזכו לנחמה אמיתית בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ואך ששון וימצא ימצא בגבולם ובכל ישראל.

ורואים שזימן הקב"ה שהיו שם "מכל העדות והחוגים", ועי"ז לא יוכלו חלילה לחשוב, אי"ז נוגע לי, זה חוג פלוני, או עדה פלונית, לא! זה שייך לכולם!! זה אסון של "כלל ישראל". ובמכתב מיום ועש"ק מרשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א למגבית "קופת העיר" כ' ואין מי שיכול לפטור עצמו מזה, "כי כל בני ארץ ישראל קרובים אל החללים".

### הכל בגזירת עליון

נקודה נוספת "ועיקרית" שיש להתבונן, הוא מה שהדגיש רבינו באסון הנורא שקרה בארה"ב בנפילת התאומים, ובעוד מקרים ה' ירחם, שצריך לשים לב את ההשגחה הפרטית שסידרה בדיוק לכל אחד ואחד, מה יהי' אתו.

אם זה חלילה וחס אותם שנגזר עליהם... זימן הקב"ה שיהיו שם בדיוק באותו זמן, כל אחד והסיפור שלו.

והי' אומר שגם המחשבה שנכנסת בלב האדם ללכת למקום פלוני, באותו זמן שעומד לקרות שם מה שקרה, זה הכל הקב"ה מכניס לו בראש, והכל בחשבון מדיוק, ובסדר מופתי שסידר הקב"ה.

### למשפטיך עמדו היום

והרבה היה מביא את הגמ' בנדרים (דף מ"א ע"א), שאחד האמוראים ראה צפרדע שמעבירה על גבה בנהר - עקרב, והורידה אותו בצד השני של הנהר, והלך לראות להיכן הולך העקרב, וראה שהלך לנשוך ולהמית מישהו, ואמר - למשפטיך עמדו היום, כי "הכל עבדיך", שכל הבריאה עומדת לשרת את גזירתו של מקום, רואים שמה שהקב"ה רוצה, הוא אפילו משנה את הטבע, וצפרדע תטעון על גבה - עקרב! כדי לקיים רצונו ית"ש.

### ניסים פרטיים

וכפי שרואים בכל פעם, וגם עכשיו בתוך כל האנדרלמוסיה הנוראה, שומעים הרבה כאלו שהיו כבר בתוך המפולת הנוראה, והי' כפסע בינם ל... ח"ו, וניצלו בשניה האחרונה, כל אחד עם נס ההצלה שלו.

הרי לנו בחוש, שמי שנגזר עליו לחיות, הצילו הקב"ה, ומי שנגזר עליו רח"ל... הכל בגזירת עליון.

ואותם שניצלו מתוך גיא צלמות, וגם אותם שהיו שם ממש ברגעים קודם לכן, והצליחו להימלט, צריכים להודות כל ימי חייהם לרבונו של עולם, על שניצלו.

### אלפי פרטים מדויקים, בהשגחה

וכל כך הרבה פרטים רואים, שסידר הקב"ה, אם זה כל משפחה, מתי וכיצד יודע להם האסון האיום והנורא, ומי יהי' שם באזור באותו זמן, ויכנס למהומת מות, מה שהרבה מאד, שרויים עדיין תחת הטרומה שראו שם, הכל מכוון משמים, באופן מפליא, בדיוק במינון שגזרה החכמה העליונה מה שהם צריכים לקבל.

וגם המעשה המצער שנתחלפו מטות, שגרם מסתמא להרבה צער, הכל בגזירת עליון, ה' ירחם.

### הכל "ברחמים"

וזה הכל "ברחמים", וכפי שאומרים שאחרי השואה הנוראה, התבטא מרן החזו"א זצוק"ל שזה הכל "רחמים".

ולא שאנחנו מבינים את זה, אבל צריך לשמוע ולהפנים את זה. והרי ברור אז דער טאטע שטראפט, איז דאס נאר פון ליבשאפט, היינו שברור שכאשר האבא מעניש, זה רק מאהבה.

### ממקומו הוא יפן ברחמים

אך תפילתנו וזעקתנו, שתיכנס אתנו לפניך משורת דיןך. וכפי שהי' רגיל רבינו להביא את ביאורו של מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל בקדושה של מוסף, כבודו מלא עולם, משרתיו שואלים זה לזה, איה מקום כבודו, פי' ששואלים